

Geachte heer Vuyk,

Het is goed dat we over de interpretatie van het bindend advies van de Geschillencommissie nog even van gedachten wisselen. Dat blijkt eens te meer, nu uw interpretatie (in reactie op mijn eerste schot voor de boeg van 18 april j.l.) toch echt wezenlijk afwijkt van hoe ik het bindend advies lees. Ik meende met dat eerste schot voor de boeg gewoon in rond Nederlands de consequenties van dat advies te hebben samengevat, maar u komt nu weer met een juridische exegese. Ik snap dat dat veilig terrein voor u is, maar u loopt mijns inziens wat weg voor de praktische wijsheid (*phronesis*) van het advies.

Ik ga in mijn reactie hieronder daarom drie dingen doen:

- A. Ik reageer puntsgewijs op uw weergave en interpretatie van het bindend advies;
- B. Ik preciseer mijn eerdere schot voor de boeg;
- C. Tot slot doe ik een voorstel voor het vervolg.

A. Reactie op uw weergave en interpretatie van het bindend advies

Punt 2 van uw email:

- Ik stel vooral vast dat de Geschillencommissie de door mij gevolgde route van opzegging (schriftelijke opzegging van de ATO bij de netbeheerder + verwittigen van leverancier) voldoende vindt. Artikel 3.6 laat ruimte voor zowel deze route, als de route via de daartoe gemachtigde leverancier.

Punt 3 van uw email:

- Inhoudelijk gesproken staat hier niks verkeerd, maar in de context van uw betoog werpt u hiermee de suggestie op dat ik volgens de GE nog niet aan al mijn verplichtingen zou hebben voldaan.
- Ik stel vast dat de GE zelf schrijft dat ze van oordeel is "dat de consument aan de gestelde vereisten heeft voldaan teneinde de aansluit- en transportovereenkomst gas op te kunnen zeggen."
- Voor zover er dus nog verplichtingen bestaan 'die uitstrekken tot een tijdstip of handelingen nadat de overeenkomst al is opgezegd', betreffen die verplichtingen van Liander, niet van mij.

Punt 4 van uw email:

- a) Onder punt 4 van uw email stelt u dat 'De Geschillencommissie heeft vastgesteld dat het voldoende aannemelijk is geworden dat het voor de veiligheid van het gasnet een vereiste is, dat de consument opdracht *moet* geven tot het weghalen van de aansluiting en meetinrichting door de netbeheerder, *alvorens* de opzegging van de aansluiting van de overeenkomst daadwerkelijk kan worden gerealiseerd/geëffectueerd.'

- Al schiet u me lek, ik kan nergens in het bindend advies ook maar de geringste aanwijzing vinden dat de GE zou vinden dat ik opdracht moet geven tot iets, alvorens de opzegging kan worden geëffectueerd. Integendeel zelfs. Ik bestrijd hartgrondig uw ‘samenvatting’ van wat de GE zou hebben gezegd.
  - Als de GE dat werkelijk zou hebben gezegd, dan had in haar conclusie natuurlijk ook gestaan dat ik opdracht zou moeten geven tot iets, gezien het feit dat de GE dit als één van de kernvragen van dit geschil beschouwt.
- b) Daarom is ook uw ‘lezing’ daaronder bij punt 4 niet correct. De wens tot beëindiging van de overeenkomst impliceert geenszins een opdracht tot de noodzakelijke handelingen om de overeenkomst te kunnen beëindigen.
- c) Tot slot: in tegenstelling tot wat u stelt aan het einde van uw punt 4, erken ik dat onder punt 1 van mijn schot voor de boeg volstrekt niet.

Punt 5 van uw email:

- d) De commissie oordeelt primair: “De noodzakelijkheid van de handeling, het weghalen van de aansluiting, is de commissie op grond van het voorgaande onvoldoende gebleken. De ondernemer heeft ook onvoldoende weersproken dat en waarom alternatieve, voor de consument voordeligere oplossingen, onvoldoende veiligheid bieden.”
- e) Het drukloos maken van de leidingen is uitsluitend als suggestie van de GE geopperd, niet als een verplichting. Primair gaat het de GE om “alternatieve, voor de consument voordeligere oplossingen” (in *meervoud*).
- f) De GE laat volstrekt in het midden wat u technisch te doen staat. U mag verzegelen, u mag drukloos maken, u mag ook nog steeds de hele aansluiting en meetinrichting weghalen, maar u mag “enkel de in verband met de afsluiting gepaard gaande redelijke kosten in rekening brengen, niet zijnde de kosten die verband houden met het verwijderen van de aansluiting en meetinrichting.”
- g) Ik ga dus ook niet –net als de GE trouwens– met u in discussie over wat precies de voor de beëindiging van de ATO noodzakelijke handelingen zijn. Dat is aan u.

Punt 6 van uw email:

- h) Hier verschillen we toch fundamenteel van mening dan u denkt.
- i) Principieel is er geen sprake van een verplichting van mij om opdracht te geven tot de noodzakelijke handelingen, noch volgt die opdracht impliciet uit mijn opzegging. Ik heb volgens de GE immers aan alle gestelde eisen voor opzegging voldaan. Zie ook mijn reactie hierboven bij het punt 4.
- j) Gegeven dat feit is er ook fundamenteel geen betalingsverplichting van mijn kant, ook niet van ‘redelijke kosten’.
- k) Ik heb echter ter zitting aangegeven dat ik bereid was om een *redelijk* bedrag, zoals bv. Enexis dat hanteert voor verzegelen, te betalen voor de handelingen. De GE heeft dat signaal gehoord.
- l) Op grond van die bereidwilligheid heeft de GE vervolgens aangegeven: “Echter slechts de met de opzegging verbonden redelijke kosten, die voortvloeien uit de werkzaamheden die proportioneel van aard zijn, mogen – naar het oordeel van de commissie - in rekening worden gebracht bij de afnemer c.q. consument.

- m) Ofschoon een juridische titel om mij kosten in rekening te brengen ontbreekt, heb ik de bereidheid getoond binnen zekere (redelijke) grenzen bij te dragen aan de kosten, omdat ik dat wel zo *fair* vindt. De commissie heeft precies die redelijkheid overgenomen in haar advies.
- n) Verder: 'proportioneel' is niet hetzelfde als 'noodzakelijk'. Proportioneel betekent 'evenredig' of 'in verhouding'. De geschillencommissie bedoelt met dit woord dat de werkzaamheden in verhouding moeten staan tot de act van opzegging. Daarmee sluit de commissie aan bij het gevoel van veel mensen in het land dat het volledig wegnemen van aansluiting en meetinrichting een buiten-proportionele handeling is in reactie op het opzeggen van een overeenkomst.
- o) De redelijke kosten zijn dus niet per definitie de kosten voor handelingen die u noodzakelijk vindt na opzegging van de ATO.

Punt 7 van uw email:

- p) De vermeende 'verwarring' over de beslissing van de commissie is vooral uw eigen verwardheid. Mijn klacht ging er niet om dat 'de omvang van de werkzaamheden niet is aangetoond' (wat u daar ook mee moge bedoelen), en 'daarom de gepresenteerde standaard kosten -vooralsnog- als onredelijk worden aangemerkt'.
- q) De beslissing van de GE is volstrekt duidelijk:
  - Ik heb (eind augustus 2017) aan *alle* eisen voldaan die aan mij worden gesteld bij de opzegging van de ATO op grond van artikel 3.6.
  - Liander dient die opzegging te effectueren.
  - Liander mag alleen redelijke kosten in rekening brengen, niet zijnde de kosten die verband houden met het verwijderen van de aansluiting en meetinrichting.
- r) Die beslissing is ook niet gebaseerd op een 'vooralsnog'. Dat woordje prakt u hier nu twee keer in. Alsof u inmiddels niet al tientallen pagina's gependeed heeft om de commissie (vergeefs) te overtuigen van de noodzaak van het wegnemen van de aansluiting en meetinrichting.
- s) De enige discussie die er nog kan bestaan is over het begrip 'redelijke kosten'.

Uw conclusie in uw email:

- t) Ik bestrijd dat de Geschillencommissie zou stellen 'dat afnemers wel kosten verschuldigd zijn, die het gevolg zijn van het op initiatief van de afnemer/contractant beëindigen van de overeenkomst met Liander door de wens te kennen te geven geen prijs meer te stellen op het transport van gas.'
  - Daarvoor is geen juridische titel, en die wordt ook door de commissie niet aangegeven. Woorden als 'verschuldigd' worden ook niet gebruikt door de commissie.
  - Liander *mag* redelijke kosten in rekening brengen omdat ik vanuit een streven naar *fairness* de bereidheid heb getoond om (tot een zekere grens) in de kosten voor noodzakelijke handelingen bij te dragen.

- u) Zoals eerder aangegeven is de suggestie van de commissie om de leidingen drukloos te maken niet meer dan dat: een suggestie. De commissie denkt met u mee om de kosten voor uw noodzakelijke handelingen te beperken en toch uw gewenste situatie te bereiken. Noch de commissie, noch ik schrijven u daarin iets voor.
- v) Wat het terugnemen van de gasmeter/drukregelaar en de administratieve handelingen die daarbij horen betreft: dit is juridisch gepriegel op de vierkante millimeter. Ik zou prima kunnen volhouden dat de beslissing van de commissie dat u geen kosten voor het verwijderen van de aansluiting en meetinrichting in rekening mag brengen zich ook uitstrekt tot deze werkzaamheden. In het licht van het bovenstaande ga ik dat echter niet doen. U mag slechts redelijke kosten in rekening brengen, en wat u vervolgens daadwerkelijk doet is aan u, evenals de vraag of die werkzaamheden volledig gedekt kunnen worden door die in rekening gebrachte redelijke kosten.

B. Precisering van mijn eerdere schot voor de boeg

- a) De GE oordeelt dat ik aan alle vereisten heb voldaan om de ATO op grond van artikel 3.6 te kunnen opzeggen. Mij resten dus geen verplichtingen meer. Liander dient de opzegging te effectueren, door de noodzakelijke handelingen te verrichten.
- b) Ik hoef geen opdracht te verlenen tot die noodzakelijke handelingen, en mijn opzegging op grond van artikel 3.6 kan ook niet begrepen worden als een impliciete opdracht tot die noodzakelijke handelingen.
- c) Voor die noodzakelijke handelingen mag Liander 'redelijke kosten' bij mij in rekening brengen, omdat ik de bereidheid heb getoond om daarin bij te dragen. Er is echter geen sprake van juridische verschuldigdheid.
- d) Gegeven die punten is het aan Liander om de balans te vinden tussen wat het bedrijf vanuit haar bedrijfsvoering noodzakelijk acht en wat ze aan redelijke kosten in rekening kan brengen.
- e) Op grond van artikel 6:236 lid b BW houd ik staande dat die redelijke kosten geen wezenlijke beperking van de opzeggingsbevoegdheid moeten opwerpen.
- f) Hoewel het bepalen van wat redelijk is in zekere zin arbitrair is, zijn er in ieder geval twee bedragen te vinden in de oordelen van de geschillencommissie, die door die commissie zeker als niet redelijk worden beschouwd:
  - a. Het bedrag van 605 euro dat u in 2017 rekende voor het wegnemen van de aansluiting en meetinrichting. De GE geeft in het onderhavige advies nadrukkelijk aan dat u die werkzaamheden niet in rekening mag brengen.
  - b. Het bedrag van 308 euro dat de Geschillencommissie Energie & Water in 2006 (referentie ENE05-2890) al als een wezenlijke beperking van de opzeggingsbevoegdheid beschouwde.
- g) Tijdens de zitting heb ik aangegeven dat ik het bedrag dat een netbeheerder als Enexis rekent voor (permanent) verzegelen (121,45 euro) een redelijk bedrag vindt.

C. Voorstel voor het vervolg

Tenzij u opeens overtuigd bent van mijn interpretatie (zoals hierboven onder B. aangegeven) stel ik vast dat we nog steeds geen eensluidende interpretatie hebben van het bindend advies van de GE. Gezien dat feit zijn er nu mijns inziens twee mogelijkheden:

- a. U verricht de handelingen die u noodzakelijk acht, en ik draag vanuit het oogpunt van redelijkheid aan de kosten daarvan bij tot een maximum van €138,02, zijnde één jaar netwerk- en meterkosten voor mijn huishouden volgens het Tarievenblad 2018. Het voordeel is dat we deze zaak snel afsluiten. Mijn verwachting is bovendien dat u met deze afspraak als uitgangspunt ook een heleboel verzet van anderen in de toekomst zal weten te voorkomen.
- b. Ik leg ons verschil van interpretatie terug bij de geschillencommissie, en vraag om een oordeel over wat 'redelijke kosten' precies zijn, en of die één-op-één dienen te weerspiegelen wat Liander aan noodzakelijke handelingen voorziet, afgezien van het wegnemen van de aansluiting en meetinrichting. Ik zal de commissie deelgenoot maken van de onderhavige communicatie. De huidige uitspraak zal ik delen met mijn kompanen op Tweakers, inclusief het feit dat Liander en ik nog verschillen over de interpretatie. Het voordeel is dat we een nog duidelijker uitspraak krijgen. Het nadeel is dat de zaak nog langer sleept, en u nog langer met allerlei lastige (ex-)klanten moet dealen.

Ik hoor graag weer spoedig van u.

Met vriendelijke groet

Bram Bos

Rustenburgerstraat 8
1074 ET Amsterdam
06 517 43228
bram@bos.nl